

KPI: adierazle baten garrantzia

INE erakundeak indize honen elaborazioa aldatu du aurten

KPI herritarrek eta **K**ekonomi agente guztiek gehien ezagutu eta erabiltzen duten adierazle ekonomikoa da. Burtza, diru eta kanbio merkatuek estrategikotzat jotzen dute indize hau eta inflazioak, alokairuek, pentsioek, mozkinak, interesek eta gainontzeko errentek sortzen dituzten efektuak zuzentzeko ere erabili ohi da. Lan hitzarmenetan ere soldaten negoziaketetan oinarritzko abiapuntu bezala agertzen da.

IBON ALONSO / BILBO

dura atalaren garrantzia gutxitu egin da eta, aldiz, zerbitzu orokorren arloa gehituz joan da. Adibidez, gastu egitura berriak ordenagailu, bideo kamera, gimnasio eta ganba izoztuak KPIren elaborazioan barneratuko dira; eta artile hariak, soia koipea eta fregatzeko xaboia baztertuko ditu.

Espainiako KPI berria lantzeko 428tik 471ra artikulua ezberdin erabiliko dira, errealtatearekin bat datorren erosketa saski bat lortu nahian. Artikulu eta zerbitzuen multzoen ponderazio berriak garrantzi gutxiago emango dio elikadurari (inflazioak txikiena pairatzen duena), etxebizitzari eta sukalde tresneriari. Jantziak, medikuntza, garraioa, kultura eta ostalaritzak partaidetza handiagoa eskuratuko dute.

MAILA OROTAKO ERRENTAK Berrikuntzen artean Espainiako Estatistika Institutuak (INE) 52 probintzietako datuak jaso izatea aurkitzen da eta errenta maila orotako familien emaitzak aztertuko ditu. Datu hauen bilketa hilaren 1etik 22ra bitartean egingo da, Europako Komunitatean ematen den eperik luzeenean, hain zuzen. Inkestan maila erdiko edo maiztasun handia daukaten saltokietan garatuko dira, ekonomato eta kooperatibak kanpoan utziz.

KPI berriak etxebizitzaren tratamendua zeharo aldatzen du: adierazleak ez du kontuan hartuko jabegoaren erositako etxebizitza. Baztertze honen arrazoiei dagokionez, KPI kontsumo gastuak bildu behar dituela dio INEMek; baina etxebizitza bat inbertsio bezala baino bertan bizitzeko erabiltzen bada beste gastu bat dela azpimarratu dute INEren irizpidearekin ados ez daudenean.

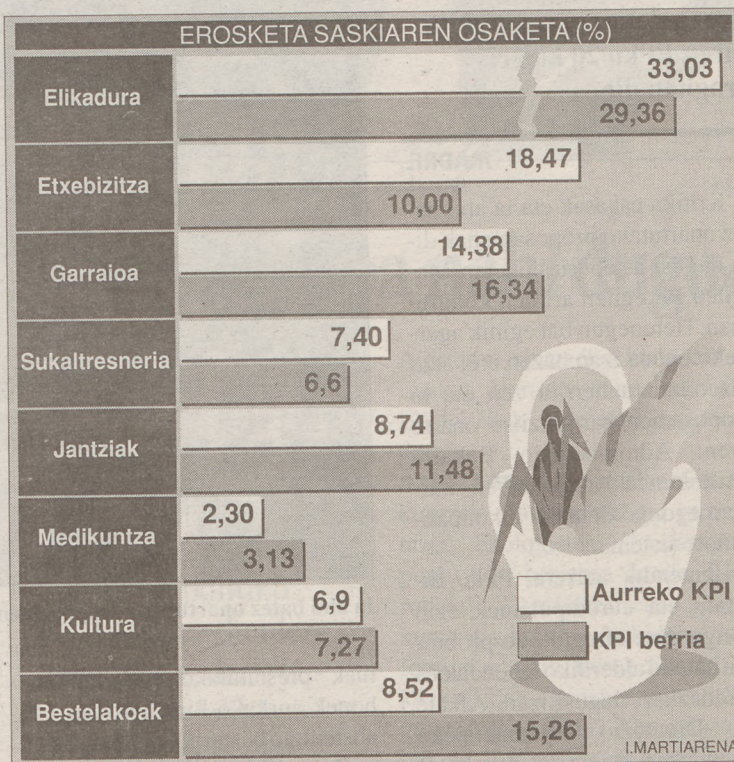
Aurtengo urtarileko KPIren emaitza ez da martxora arte eza gutuko, hots, otsailekoarekin batera. Gertakizun honek garrantzi handiko daturik gabe uzten du inbertsorea. Kontuan hartu behar dugu KPIk egun duen ebolutzio positiboak balore merkatua pizteko indarra izango lukeela.

Adituen arabera, sistema berrian inflazioaren efektua handiagoa izango da, batipat zerbitzuen alorrak orain izango duen pisuagatik eta egun alor honen prezioak hazkunde prozesuan ari direlako.

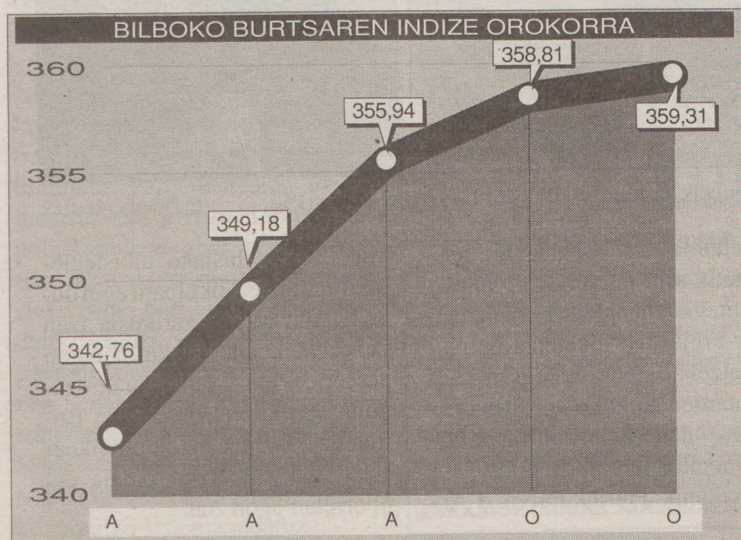
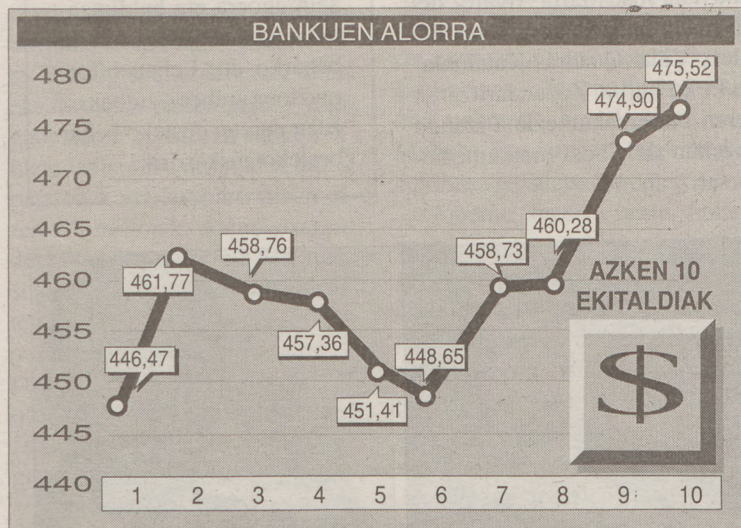
BBVko ikerketa zerbitzuak aurkeztu duen aurtengo aurrikuspenak hazkunde tasaren moteltzea erakusten du; Iaz BEZaren handitzeak ekarritako ondorioak pasa ondoren, eskariaren presioa gutxitzeak eta familia errenta erabilgarriaren ahuleziak gauzatzen dute aurrikuspen hori.

Kontsumo ohiturek zehazten dute KPI.

BILBOKO BURTSA

● **BANKUAK.** Espainiako lehen sei bankuen mozkin garbia % 7,20an gutxitu zen iazko ekitaldian, hain zuzen ere gertatzen den lehen erorketa. Banka handiak multzoan 374.823 milioi pezetako mozkinak lortu zituen 1992an zehar. Emtaitzen erorketa hau larriagoa agertzen da Banestoren kasuan: mozkinak % 27an gutxitu dira. Azpimarragarria da Banco Bilbao Vizcayak mozkinak % 19 gutxitu arren merkatuan daukan partaidetza kuota % 1,95 handitu duela eta % 27,67an finkatu.

● **ELEKTRIKOAK.** Iberdrolako Administrazio Kontseiluak zor agiri multzo ezberdinen amortizazioa onartu du. Otsailaren 21etik aurrera 54. seriea ordainduko da agiriko 6.250 pezetan, nominala 12.500 pezetan finkatu ondoren. Hilaren 26an 52. seriea ordaintzen hasiko da 6.250 pezetako likidoa.

● **ERAIKUNTZA.** Seopan eraikuntza enpresen patronalak iragarri duenez, 1992. urtean 90.000 lanpostu inguru galdu ziren. Aurraren aktibitatea % 5 gutxitu bazen ere, Seopan ustez aurten aldagai honek portaera berdina izango. Aktibitatearen adierazle den porlanaren kontsumoa % 7,9 jaitsi zen.

Bundesbanken erabakiak ez du espero zen erantzuna ekarri

I. A. / BILBO

Hilabete honetako lehen ekitaldia jaitsierekin hasi zen, batez ere mozkinen errerealizazioak eraginda. Paperaren presioak indize orokorraren beherakada ekarri zuen. Egun berean pezetak libra irlandarraren baliogutxitzea eragozpenik gabe jasan zuen eta markoarekiko aldaketa minimoak ezagutu zituen. Euskal merkatuak merkatu jarraian lortutako partaidetza kuota % 3,85ean kokatu zen eta 307 milioi pezetaren akzioak negoziatu zituen. Parketean Finsa (+2,25) eta Acenor (+2) akzioen kotizazioak igo egin ziren.

Asteartean inbertsoreek konfidantza berreskuratu zuten. Atzerriko inbertsioak merkatua piztu zuen eta eguerdian dirua indarrez itzuli zen. Burtzaaren indize orokorrak 6,42 puntu irabazi zituen eta 349,18 mailan ezarri. Etengabeko merkatuko erosketek banku, zerbitzu eta eraikuntza arloko baloreetara jo zuten. Asteazkeneko ekitaldian emaitza positiboak errepikatu ziren eta inbertsoreen begiak os-

tigunean egin behar zen Bundesbankeko batzarrean jarrita zeuden.

Ostegunean egonkortasuna eta errepikapenak nagusitu ziren hasiera batean, baina Bundesbankek Alemaniako interes tasa gutxitzea erabaki ondoren diruak prezioen aurrerapenak ekarri zituen. Europako merkatuen abiadura positiboa eta batez ere atzerriko diruaren etorrerak alor gutzietako erosketa aginduak bultzatu zituen. Bilboko Burtzak etengabeko merkatuan izandako partaidetza kuota % 4,74an ezarri zen.

Ostiralean goranzko hasierari mozkinen errerealizazioak jarraitu zion. Wall Streeteko Dow Jones indizeak lortutako maximo berriak diruaren presioa bultzatu bazuen ere, azken orduetan astean zehar metatutako berpuntaketak inbertsoreen zailtasuna salatu zuten herenegun. Burtzaaren indize orokorra 0,50 puntu irabazi eta gero 475,52an finkatu zen. Merkatu jarraian BBV eta Santander agiriak errerealizazioen eragina beren kotizazioen mozketan sumatu zuten.